

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **A. K.,**
nar., st. přísl. Republika Uzbekistán,
bytem,

zastoupen: **JUDr. Matějem Šedivým,** advokátem
sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2024, č. j. OAM-1035/ZA-ZA11-ZA21-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce pokládá napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné a nezákonné, neboť věcně nevypovídá důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu. Jeho azylový příběh se sice dotýká jeho ekonomické situace, nicméně obavy žalobce pramení z očekávaného násilí ze strany dotírajícího věřitele. Dále namítá, že žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav, když využil jako podklad pro rozhodnutí zprávu o zemi původu vytvořenou jím samým, což má být v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), a „nevytěžil“ žalobce ohledně kroků jím podniknutých na svou ochranu v zemi původu. Pochybení spatřuje rovněž v nedostatečném posouzení stavu právního státu ve vlasti žalobce a možností vnitrostátní ochrany. Konečně vznáší výhradu ohledně nedostatečného vypořádání neudělení humanitárního azylu, když nezohlednil jeho „tragickou ekonomickou situaci“ a tvrzené ohrožení života obou jeho rodičů.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Své rozhodnutí považuje za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného skutkového stavu a respektující ustálenou judikaturu. Domovský stát žalobce posuzoval nikoliv jako bezpečnou zemi původu, ale zabýval se hodnocením Uzbekistánu z pohledu všech forem mezinárodní ochrany, a neshledal důvod pro udělení žádné z jejích forem.
4. Z obsahu správního spisu vyplynuly následující podstatné skutečnosti pro rozhodnutí ve věci samé:
5. Žalobce v žádosti o azyl uvedl, že jeho náboženské přesvědčení je sunnitský islám, o politiku se nezajímá. Je ženatý a bezdětný. Jeho zdravotní stav je bez omezení. Uzbekistán opustil dne 16. 7. 2023 autem do Kyrgyzstánu, následně cestoval letecky dne 17. 7. 2023 přes Istanbul do Budapešti. Do ČR přicestoval dne 23. 7. 2023 osobním automobilem. Měl maďarské vízum, platné do dne 28. 7. 2023. K důvodům podání žádosti uvedl, že má hodně dluhů, jmenovitě 7 000 dolarů z podnikání. Je kuchař, otevřel si restauraci, kterou začaly různé orgány kontrolovat a ptát se na dokumenty. Musel zavřít a tyto vyřizovat, při tom se zadlužil. Vystudoval vysokou školu, chtěl být státním úředníkem, ale nemohl najít práci. Ve vlasti je vysoká korupce, všechny úřady i soukromá sféra jsou pod vlivem Ruska.
6. Při pohovoru dne 3. 8. 2023 sdělil, že si maďarské vízum vyřídil přes zprostředkovatele v Taškentu. Cílem byla od začátku Česká republika, protože tu existuje spravedlnost a je tu vysoká životní úroveň, nicméně získat maďarské vízum bylo snazší. Nemá tu příbuzné, jen známé. Uvedl dále, že nevidí budoucnost života ve vlasti.
7. Součástí spisu je dále rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2023, č. j. OAM-1035/ZA-ZA11-D02-2023, jímž byla žádost shledána nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a řízení bylo podle § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno. Příslušným státem k posouzení žádosti bylo určeno Maďarsko, a to z důvodu víza, vydaného právě touto zemí. Toto rozhodnutí bylo napadeno žalobou u Městského soudu v Praze, který věc s ohledem na svou místní nepřislušnost postoupil usnesením ze dne 6. 11. 2023, č. j. 2 Az 25/2023-13, Krajskému soudu v Brně. Ten toto rozhodnutí zrušil a vrátil žalovanému k dalšímu řízení rozsudkem ze dne 11. 1. 2024, č. j. 32 Az 45/2023-39, a to z důvodu systémových nedostatků azylového systému v Maďarsku, které žalovaný nezohlednil.

8. Následně proběhl další pohovor dne 26. 4. 2024. V něm žalobce uvedl, že politicky aktivní nebyl. Zmínil, že restauraci musel uzavřít kvůli covidu-19, a že dluh mu stále roste kvůli úrokům. Věřitel jej měl před dvěma měsíci již dvakrát navštívit u něj doma a ptát se, kde se žalobce nachází a kdy dluh splatí. Poprvé přišel se čtyřmi vymahači, podruhé jich bylo šest, jestli jej najdou, tak jej prý zabijí. K dotazu, proč tuto skutečnost neuvedl dříve, udal, že je to jen doplňující informace, stalo se to nedávno a neměl ani v plánu se o tom zmiňovat.
9. Žalovaný do spisu dále založil protokol o seznámení se s podklady k rozhodnutí ze dne 22. 5. 2024. Z něj se podává, že se k nim žalobce vyjádřit nechtěl, nicméně si na mobilní telefon vyfotografoval zprávy o zemi původu. Uvedl, že v Uzbekistánu proti němu napsal J. N. stížnost na policii ohledně jeho dluhů. Žalovaný mu za účelem doplnění podkladů stanovil lhůtu 12 dnů.
10. Dále jsou součástí spisu zprávy o zemi původu žalobce vztahující se k napadenému rozhodnutí, konkrétně Informace OAMP – Uzbekistán – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 13. 3. 2024, Informace OAMP – Uzbekistán – Socio-ekonomická situace, Dávky sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti, Dluhy fyzických osob a proces oddlužení, Přístup k základní lékařské péči, ze dne 13. 3. 2024, Informace MZV ČR, č. j. 103964-6/2024-MZV/LPTP, Uzbekistán – Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů, Činnost úřadu ombudsmana, ze dne 1. 3. 2024. K rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2023, č. j. OAM-1035/ZA-ZA11-D02-2023, je ve spise založena Informace OAMP – Maďarsko – Azylový systém – Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky, ze dne 10. 7. 2023.
11. Žalobce do spisu založil dne 29. 5. 2024 důkaz – žádost N. J ze dne 20. 5. 2024, kterou žádá orgán ministerstva vnitra okresu Urgut o pomoc při získávání peněz od žalobce a podniknutí právních kroků vůči němu, neboť mu dluží 10 tisíc dolarů. Tento dokument byl i přílohou žaloby.
12. Dle odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalobce uvedl pouze ekonomické důvody, neuvedl, že by mu hrozilo pronásledování podle § 12 zákona o azylu nebo vážná újma podle § 14a téhož zákona.
13. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
14. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
15. Podle § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
16. Podle § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu. Rodinnému*

příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.

17. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
18. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
19. Podle § 23c zákona o azylu *podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména (...) c) přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště.*
20. Podle § 3 s.ř. *nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
21. Žalobce proti napadenému rozhodnutí vznášá celkem čtyři námitky. Za první, žalovaný věcně nevypořádal důvody podané žádosti, a proto má být napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné a nezákonné. Za druhé je namítán nedostatečně zjištěný skutkový stav, když žalovaný jako podklad pro rozhodnutí ve věci použil zprávy o zemi původu, jichž je sám autorem, a nezjišťoval kroky, které žalobce podnikl ve své domovské zemi na svou ochranu. Za třetí, žalovaný nezjišťoval možnosti vnitrostátní ochrany žalobce před věřitelem, i když žalobce popsal důvody, proč v tyto orgány nekládá svou důvěru. Za čtvrté, nebylo dostatečně vypořádáno, proč nebyl žalobci udělen humanitární azyl.
22. První námitka se týká nevypořádání skutečných důvodů žádosti. Těmi nemají být pouze ekonomické příčiny, jak tvrdí žalovaný, ale i očekávané násilí ze strany věřitele. Soud ze sdělení údajů k žádosti ze dne 3. 8. 2023 a z protokolů o obou pohovorech, proběhlých dne 3. 8. 2023 a 26. 4. 2024, zjistil, že žalobce není spokojen s politickou a společenskou situací v domovské zemi, nicméně není a nebyl nijak politicky aktivní. Zmínil, že se u něj doma dvakrát objevili vymahači jeho věřitele a vyhrožovali jeho zabitím. Dále nicméně uvedl, že i když původně žádal o maďarské vízum, jeho cílem byla od počátku Česká republika, neboť je tu vyšší životní úroveň, a k odchodu z Uzbekistánu jej dotlačila i vysoká nezaměstnanost a špatná ekonomická situace tam. K dotazu, proč nezvolil jiné pobytové oprávnění podle zákona o pobytu cizinců, uvedl, že nevěděl, že tu taková možnost je.
23. S ohledem na výše uvedené se soud proto ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žalobce vedly k odchodu z vlasti ekonomické důvody. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), např. rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, „[s]kutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby (...) a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 téhož

zákonu“. V kontextu rozsudku NSS ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48, nejsou ekonomické důvody azylově relevantní „v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“ Ze zpráv o zemi původu, zejména z Informace OAMP – Uzbekistán – Socio-ekonomická situace, Dávky sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti, Dluhy fyzických osob a proces oddlužení, Přístup k základní lékařské péči, ze dne 13. 3. 2024, se podává, že Uzbekistánu existuje možnost oddlužení v soudním řízení, po jehož zdárném skončení je daná osoba těchto závazků zbavena. Podle Informace MZV ČR, č. j. 103964-6/2024-MZV/LPTP, Uzbekistán – Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů, Činnost úřadu ombudsmana, ze dne 1. 3. 2024, je uzbecká policie průměrným bezpečnostním sborem tohoto typu, který je po reformách schopný přijmout odpovídající opatření, obrátí-li se na ni občan s obavou z ohrožení, či je-li již přímo ohrožen. Určitou roli nicméně s ohledem na povahu tamního režimu mohou hrát „známosti“. Ze správního spisu však neplyne, že by se žalobce pokoušel řešit svou situaci ještě v Uzbekistánu, a tím pádem ani to, že by tamní orgány neposkytly ochranu jeho právům. V takovém případě jde o vyhrožování soukromé osoby, spojené s ekonomickými těžkostmi žalobce, které azylově relevantní není. První námitka není důvodná.

24. K druhé námitce soud uvádí, že zákon o azylu v § 23c uvádí demonstrativní výčet podkladů, jichž lze pro rozhodnutí mezinárodní ochrany použít, mezi nimiž se nacházejí i zprávy o zemi původu, a který „je odůvodněn specifiky řízení ve věci mezinárodní ochrany, kdy nemusí existovat žádné listinné důkazy, které by žadatel mohl předložit. Podklady pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany jsou dosti odlišné od těch, které předpokládá správní řád. (...) Transponovaná procedurální směrnice věnuje velkou pozornost informacím o zemi původu, protože v případě absence listinných důkazů jsou tyto informace spolu s pohovorem naprostým základem posouzení azylové žádosti. Důraz je kladen na rozmanitost, přesnost a aktuálnost zdrojů informací. Zpravidla se jedná o informace různých vládních (UNHCR) i nevládních organizací (Human Rights Watch, Amnesty International, Freedom House) či jiných států v rámci Evropské unie (Home Office Velké Británie) nebo i jiných třetích států (zprávy Ministerstva zahraniční USA).“ (CHMELÍČKOVÁ, N. a VOTOČKOVÁ, V. *Zákon o azylu. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2024. ISBN 978-80-7552-479-9.). Zprávy o zemi původu jsou tedy zvláštním zákonem předpokládaným důkazním prostředkem v řízení o mezinárodní ochraně, neboť jiné listinné podklady pro vydání rozhodnutí nemusejí být (a často nebývají) k dispozici.
25. Možnosti a způsoby dokazování v řízení o mezinárodní ochraně vymezil NSS mimo jiné v rozsudku ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31, podle něž „[ž]adatel nese břemeno tvrzení, které je dále ve vzájemné interakci se správním orgánem rozvíjeno a doplněno i břemenem důkazním. V aplikační praxi se v tomto směru hovoří o tzv. sdíleném důkazním břemenu, neboť je rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel (byť především vlastní věrohodnou výpovědí), nicméně správní orgán je povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí výpověď žadatele, tak těch, co ji podporují.“ To zároveň nebrání předložení jiných důkazních návrhů, pokud tu nějaké jsou. Žalovaný v souladu s § 36 odst. 3 s.ř. umožnil žalobci dne 22. 5. 2024 seznámit se s podklady pro rozhodnutí a tyto doplnit. Za tím účelem mu poskytl dvanáctidenní lhůtu. Ze správního spisu plyne, že žalobce v ní do správního spisu založil dokument ze dne 20. 5. 2024, označený jako Žádost, adresovaný Správě vnitra okresu Urgut, Vedoucímu oddělení vnitra č. 2 F. N. M. Z tohoto materiálu plyne, že se jeho (zřejmě) věřitel rozhodl při vymáhání dluhu po žalobci využít pomoci

uzbeckého orgánu. Žalobci nic nebránilo do správního spisu založit další důkazy, které by vyvracely informace obsažené ve zprávách o zemi původu.

26. Žalovanému je dále vytýkáno, že „nevytěžil“ žalobce ohledně kroků, které podnikl v domovské zemi na ochranu před věřiteli. Na kroky podniknuté na ochranu před věřitelem žalobce skutečně nebyl dotázán, z žádné listiny založené ve správním spise neplyne opak. Na tomto místě je však třeba uvést, že je to především žalobce, který má předeštit svůj azylový příběh vcelku, bez zbytečného tříštění do více fází řízení (jak před žalovaným, tak i před soudem), a má uvést vše, co považuje za relevantní pro věc. V tomto směru jej nemůže žalovaný zastoupit. Žalobce sám označil návštěvu věřitele a vymahačů jako „doplňující informaci, kterou ani neměl v plánu říkat“. Je povinností žalobce, aby vytvářel rámec pro posouzení vlastní věrohodnou výpovědí, jak plyne z rozsudku NSS ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, a z výše citovaného rozsudku téhož soudu ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31. Z Informace OAMP – Uzbekistán – Socio-ekonomická situace, Dávky sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti, Dluhy fyzických osob a proces oddlužení, Přístup k základní lékařské péči, ze dne 13. 3. 2024, vyplývá, že v Uzbekistánu existuje legální možnost oddlužení, jak již bylo uvedeno výše. Naopak z ničeho neplyne, že by právní řád Uzbekistánu nahlížel na každý nesplacený dluh jako na trestný čin podvodu, jak je uvedeno v žalobě. Lze uzavřít, že druhá námitka rovněž důvodná není.
27. Třetí námitka souvisí s oběma předchozími výhradami. Žalobce při pohovorech konaných dne 3. 8. 2023 a 26. 4. 2024 udal, že v jeho vlasti jsou státní instituce pod vlivem Ruska, aniž toto tvrzení nějak více konkretizoval. V již shora zmíněné Informaci OAMP – Uzbekistán – Socio-ekonomická situace, Dávky sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti, Dluhy fyzických osob a proces oddlužení, Přístup k základní lékařské péči, ze dne 13. 3. 2024, se uvádí, že právní řád této země zná proces oddlužení, který probíhá před soudem. Z Informace MZV ČR, č. j. 103964-6/2024-MZV/LPTP, Uzbekistán – Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů, Činnost úřadu ombudsmana, ze dne 1. 3. 2024, vyplývá, že obecně je uzbecká policie schopná poskytnout ochranu právům občanů, nejde-li o zásah „z vyšších míst“ nebo na základě „známosti“. Žalovaný tyto možnosti zjistil a v odůvodnění rozhodnutí je i uvedl. Žalobce netvrdil, že mu orgány jeho domovské země neposkytly ochranu, omezil se pouze na prohlášení, že mají být pod vlivem jiného státu. To navíc nebylo v proběhlém řízení před žalovaným, ani nyní v řízení před soudem prokázáno. V tomto bodě lze souhlasit se žalovaným, že pokud žalobce podle svých slov usiloval o úřednickou pozici v Uzbekistánu, nebude pro něj nejspíše panující režim zásadně nekomfortní. Z ničeho neplyne, že by se žalobce pokusil svá práva hájit s pomocí orgánů svého státu původu. Třetí námitka taktéž není důvodná.
28. Konečně se soud zabýval i čtvrtou výhradou, tedy nedostatečným vypořádáním neudělení humanitárního azylu žalobci. Povahou tohoto institutu se ve své judikatuře NSS mnohokrát zabýval, například v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, podle nějž „[u]stanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je kombinací neurčitěho právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je ‚případ zvláštního zřetele hodný‘ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy ‚lze udělit humanitární azyl‘ představuje správní uvážení.“ Postavení této formy mezinárodní ochrany v českém uprchlickém právu vymezil NSS v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, podle nějž „[s]mysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo

přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (...), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ Tuto argumentaci NSS dále rozvinul v rozsudku ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, podle nějž „[s]právní soudy přezkoumávají v souladu s § 78 odst. 1 druhou větou s. ř. s. posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu žalovaným pouze z toho hlediska, zda žalovaný nepřekročil meze svého správního uvážení či zda jej nezneužil (...), nemohou však jeho uvážení bez dalšího nahradit vlastní úvahou.“ Pro zdejší soud z této judikatury vyplývá, že rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu bude přezkoumávat v omezeném rozsahu, tedy zda toto uvážení vychází z dostatečně zjištěného stavu věci, zda odpovídá zásadám logiky a je v souladu s účelem sledovaným tímto institutem. Na udělení této formy mezinárodní ochrany není právní nárok. Je věcí správního uvážení, zda udělena bude či nikoliv. Soud pouze přešetří, zda se žalovaný nedopustil excesu.

29. Co se skutkového stavu týče, soud má za to, že byl v rámci možností žalovaným spolehlivě zjištěn, a odkazuje v tomto ohledu na výše uvedené vypořádání předchozích žalobních námitek. Plyne z něj, že žalobci žádný azylově relevantní důvod nesvědčí. Dále je třeba se věnovat otázce logického postupu a případné libovůle žalovaného při posuzování možnosti udělit humanitární azyl. Žalobce uvádí dva hlavní důvody, a to dluh v zemi původu a ohrožení života rodičů žalobce, matky z důvodu nemožnosti léčby, otce kvůli věřitelovým hrozbám. Judikatura se ustálila v názoru, v jakých situacích se tato forma mezinárodní ochrany typicky uděluje, byť níže uvedený výčet není a z podstaty tohoto institutu nemůže být uzavřený. Takové důvody vyjadřuje je např. rozsudek ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Azs 55/2009-71, podle nějž lze humanitární azyl udělit „*např. osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory.*“ Co se konkrétně tvrzených ekonomických obtíží týče, odkazuje soud na shora citovanou pasáž rozsudku NSS ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, podle nějž tyto výslovně nelze podřadit pod důvody pro udělení humanitárního azylu. Jak podotkl i žalovaný, fakt, že pro žalobce byla od začátku cílem Česká republika, a nezůstal v Maďarsku jako v první bezpečné zemi, je poměrně významným indikátorem, že k odchodu z domovského státu byl žalobce motivován hospodářskými důvody, které však ve světle uvedené judikatury nejsou azylově relevantní.
30. Ohledně údajného ohrožení rodičů žalobce na životě a zdraví soud uvádí, že jde o skutečnost, která nebyla v předcházejícím řízení před žalovaným uvedena a objevuje se poprvé až v žalobě. Soudu není zřejmé, proč by měl být v tomto případě dán důvod pro udělení humanitárního azylu z důvodu údajné těžké nemoci či pronásledování jiné osoby od žalobce odlišné, které navíc zůstaly v jeho zemi původu. Takovou konstrukci zákon o azylu nezná. Tvrzení navíc nejsou podložena žádnými důkazy. Čtvrtá a poslední námitka tak není důvodná rovněž.
31. Žalobce hledá zjevně různé cesty k legalizaci svého pobytu. Jednou z nich patrně měla být nějaká forma mezinárodní ochrany podle zákona o azylu. Instituty tímto předpisem upravené však neslouží k takovému účelu, což NSS vyjádřil v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, kdy judikoval, že „*[p]oskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu*

cizinců na území ČR.“ Jejich cílem je ochrana těch osob, které jsou ve své vlasti pronásledovány či jim tam hrozí jiná vážná újma na životě, zdraví či lidské důstojnosti.

32. Soud pro pořádek uvádí, že ve smyslu § 52 odst. 1 s.ř.s. neprovedl k důkazu v tomto odůvodnění vícekrát zmiňovanou listinu, označenou jako Žádost, ze dne 20. 5. 2024, kterou žalobce přiložil k žalobě. Důvodem pro tento postup je, že tento dokument, resp. jeho kopie, je též součástí správního spisu, z něhož soud při posouzení věci vycházel.
33. Z důvodů shora uvedených soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 8 s.ř.s.
34. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., žalovaný sice měl ve věci úspěch, avšak žádné náklady mu nad rámec úřední činnosti nevznikly a ve své replice výslovně uvedl, že nárok na náhradu nákladů řízení neuplatňuje.

Poučení:

Proti rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s.ř.s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 4. 12. 2024

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
Soudce